

เทศน์เช้า วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๓

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราเกิดมาในสังคมนั้น “มนุษย์เป็นสัตว์สังคม” ถ้ามนุษย์เป็นสัตว์สังคม ถ้าใจ
คอมิธรรมนะ มันเสียสละ มันเจือจางต่อกัน แต่ถ้าเป็นสัตว์สังคม เห็นไหม นี่
ผลประโยชน์! มันขัดแย้งกันเพราะผลประโยชน์นะ

ถ้าผลประโยชน์ของคน มุมมองของคนมันแตกต่างกัน ถ้ามุมมองของคน
แตกต่างกัน ความต่างต่างนั้น ผลประโยชน์นั้นมันหลากหลาย ความหลายหลาย...
ผลประโยชน์ทางชื่อเสียง ผลประโยชน์ทางทรัพย์สินสมบัติ ผลประโยชน์ทางอำนาจ
แล้วแต่ใครต้องการผลประโยชน์สิ่งใด

อย่างเช่นเรา ถ้าเรามีข้าวของเงินทอง เรามีศักยภาพมากเลย เราก็ต้องการ
ผลประโยชน์ทางอำนาจ คนที่มีอำนาจมากเลย ก็ต้องการผลประโยชน์ทางเงินทองของ
เขา เห็นไหม ผลประโยชน์มันแตกต่างกัน ถ้าผลประโยชน์มันลงตัว สังคมมันปั่นป่วน

ถ้าเป็นธรรมละ ถ้าเป็นธรรมเห็นไหม ผลประโยชน์ของเราละ ทุกคนว่ารักตัวเอง
มาก สมบัติมีมากน้อยขนาดไหน คนจะมีอำนาจวาสนาขนาดไหน คนจะมีทุกขันธ์เจริญ
เหมือนกันนะ ต้องทิ้งนะ ทิ้งสมบัติเอาไว้ใน โลกนี้ แล้วเดินไปในทางเดียวกัน ชีวิตนี้มี
การพลัดพรากเป็นที่สุด

ถ้าคนมีสติปัญญาขึ้นมา ผลประโยชน์ส่วนตนของเราละ ถ้าเราเห็นประโยชน์
ของเราละ คนทุกคนว่ารักตัวเอง...รักตัวเอง... คำว่ารักตัวเอง แล้วเขาทำลายตัวเองหรือ
เขาส่งเสริมตัวเอง ถ้าการส่งเสริมตัวเองเห็นไหม คูสิ เรามาทำบุญกุศลกัน เราเสียสละ
ทางโลกว่าเป็นของที่เราเสียหายไป ความเสียหายไปมันเป็นเครื่องแสดงออกของน้ำใจ
ถ้าน้ำใจมันเสียสละ สิ่งต่าง ๆ ของเรา นี่ เราให้ได้หมดนะ

คูสิ อำนาจวาสนา เราก็อยากให้ทุกคนมีอำนาจวาสนาเหมือนกันทั้งนั้นแหละ แต่
อำนาจวาสนามันมาจากไหนละ อำนาจวาสนามาจากการกระทำของเขา ...อำนาจวาสนา
...จังหวะและโอกาสของชีวิตของคน มีค่าไม่เท่ากัน... มีค่าไม่เท่ากัน... การเกิดแตกต่าง

กัน การเกิดตามยุคสมัยแตกต่างกัน... ยุคสมัยแตกต่างกัน ความสุขสบายในชีวิตก็แตกต่างกันไป

เราสมัยเด็ก ๆ คุณสิ สังคมยังไม่เจริญขนาดนี้ เทคโนโลยียังไม่เจริญขนาดนี้ เราดำรงชีวิตอย่างไร ในปัจจุบันนี้ คนเกิดมาในสมัยโบราณจะดำรงชีวิตอย่างนี้ เขาว่าคนนั้นคนครีล้ำสมัย แต่คนที่มาเกิดในสังคมปัจจุบันนี้ ผู้ที่ผ่านสังคมที่เราเคยผ่านทุกข์ยากมานี้ เราจะเห็นว่าพวกนี้จะเป็นคนที่อ่อนแอ

ถ้าเกิดมีสิ่งใดเกิดขึ้น พวกนี้จะดำรงชีวิตไปได้ยาก สังคมจะอ่อนแอไปเรื่อย ๆ ด้วยเทคโนโลยี เทคโนโลยีให้ความสะดวกสบายขึ้นมา มันมีความสะดวกสบายขึ้นมา มันเป็นเรื่องทางโลกนะ มันต้องการแข่งขัน เวลาแข่งขันขึ้นมา ไม่มีการปฏิเสธมันหรือ เราต้องใช้เขา

เราเกิดมาอยู่ในโลก เราอยู่กับโลก เราต้องใช้โลก แต่เราเกิดมาอยู่กับโลก แล้วเราทำลายโลก ทรัพยากรนี้ เราล้างผลาญกันทั้งนั้นนะ และทรัพยากรทุกคนก็จำเป็นต้องใช้ ถ้าจำเป็นต้องใช้ ใช้แต่ความจำเป็น ถ้ามันใช้แต่จำเป็น เรา รู้จักถนอมรักษาเขา นี่ สิ่งนี้จะยั่งยืนกับเรานะ เราจะใช้ได้มาก

แต่ถ้าเป็นผลประโยชน์ทางธุรกิจ สิ่งใดที่ต้นทุนต่ำ ถ้าการแสวงหาต้นทุนต่ำ ต่ำขนาดไหน ถ้ามันหมดไป ต้นทุนก็สูงขึ้นมาโดยธรรมชาติของมัน นี่มันกินตัวมันเอง ใจความคิดของเราจะกินตัวเราเองนะ ทุกอย่างจะกินตัวเราเองหมดเลย ถ้ากินตัวเราเอง นี่โลกเจริญไง เราว่าโลกเจริญทุกอย่าง สังคมเจริญ สังคมมีการขัดแย้งกัน ขัดแย้งกันเพราะอะไร เพราะผลประโยชน์แตกต่างกัน

แต่ธรรมชาติ ถ้าย้อนกลับมาที่ตัวเองทุกคน จะเศรษฐกิจ ภูมิพิ ขนาดไหน ทุกคนต้องเกลียดความทุกข์ ปรารถนาความสุขทั้งหมด แต่ความสุขของใคร มุมมองมันแตกต่างกัน ถ้ามุมมองแตกต่างกัน ความสุขก็แตกต่างกันนะ ความแสวงหาของคนก็แตกต่างกัน ถ้าความแสวงหาของคนแตกต่างกัน มันแตกต่างกันเพราะอะไร เพราะจริตนิสัยใช้ใหม่ ... นั่นจริตนิสัย

แต่ถ้าย้อนกลับมา สังคมทางธรรมชาติไปโดย ถ้าทุกคนในสังคมมีธรรม อ้าว! เขามีข้าวของเงินทองอย่างนั้น เขามีความสุข ก็สาธุ! ก็เรื่องของเขา เรามีข้าวของเงินทองเรา

เราดำรงชีวิตได้ เรามีความสุขของเรา เราก็สาธุของเรา คนที่เขาจะมีศรีสุขขนาดไหน เขาจะมีความสุขของเขา

ความสุขเห็นใหม่ สัตว์ทุกตัว สัตว์ทุกคน นี่สัตว์ผู้ซ่อง ในเมื่อจิตเราเป็นผู้ซ่อง เรายังยึดมั่นอยู่ นี่สัตว์! สัตตะ! สัตว์ผู้ซ่อง แต่เราปลดความขัดข้องหมองใจของเราได้ ปลดความข้องในใจออกไป ถ้าปลดความข้องในใจ สังคมจะเป็นยังไงมันเป็นเรื่องโลก เห็นใหม่ เรื่องโลกกับธรรม

โลกเป็นเรื่องโลก โลกมันเป็นอย่างนั้น เราเกิดมากับโลก เราเกิดมาจากพ่อแม่ เราเกิดมากับโลกนี้ เราต้องอยู่กับโลกนี้ เราต้องเกิดมา เกิดมาเห็นใหม่ ดุติ อากาศหายใจ ออกซิเจนหายใจต่าง ๆ ถ้าอากาศเสีย เราตายหมดคนนะ นี่เราก็ต้องมีอากาศ ต้องมีอาหาร ต้องมีทุกอย่างพร้อม

เราเกิดมากับโลก ชีวิตนี้เป็นโลก แต่มันมีหัวใจใจ มนุษย์มันมหัศจรรย์ สัตว์ก็มหัศจรรย์ สัตว์ที่มีชีวิตที่มีวิญญาณครอง เขาก็มีความรู้สึกของเขา เขาก็มีความคิดของเขา เขาก็มีความสุขของเขา เขาก็มีความทุกข์ของเขา เขาก็มีความดีใจเสียใจของเขา แต่เขามีความเสียใจของเขาโดยสถานะของเขา คือ สัตว์เดรัจฉาน สัตว์เดรัจฉานเขาก็อยู่ของเขา

นี่ดุติ พระโพธิสัตว์เกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานก็มี แต่ความเป็นสัตว์เดรัจฉาน เขาทำ ความดีความชั่วของเขาได้ แต่เขาบรรลุนิพพานไม่ได้... เขาบรรลุนิพพานไม่ได้ เพราะเขาไม่มี ปัญญาเหมือนมนุษย์

ดู เทวดา อินทร์ พรหม สมองดีกว่าเรา เทวดา อินทร์ พรหม เขามีความสุขมากกว่าเรา แต่เขาก็ผ่านพ้นไปได้ใหม่ เขาก็ใช้ชีวิตของเขาหมดไปชีวิตหนึ่งนะ ในวัฏฏะ ผลของวัฏฏะ การเกิดเป็นผลของวัฏฏะ

ผลของวัฏฏะ คือ บุญกุศลมันขับเคลื่อนไป... มันขับเคลื่อนไป... ผลของวัฏฏะมันขับเคลื่อนไปเกิดในสถานะไหน สถานะพรหมอายุยาวที่สุด... เทวดาต่ำลงมา... มนุษย์เห็นใหม่ คุณสัตว์ดี สัตว์นรกอเวจีเขาอายุยืนขึ้นมาอีกแล้ว แต่อายุยืนในทางลบ สิ่งที่อยู่ในทางลบนี้เป็นผลของวัฏฏะ

วัฏฏะมันเกิดมาจากไหน วัฏฏะมันก็มีอยู่แล้ว นรกสวรรค์ก็มีอยู่แล้ว พระพุทธเจ้าไม่เคยสร้างขึ้นมารอก ของมันมีอยู่แล้ว วัฏฏะมีอย่างนี้ มันมีของมันอยู่แล้ว แต่

พระพุทธเจ้ามารู้มาเห็นเข้า ถ้าทำอย่างนี้...ผลตอบแทนมันจะเป็นอย่างนี้! ถ้าทำอย่างนี้...
ผลตอบแทนมันจะเป็นอย่างนี้! แล้วผลตอบแทนการกระทำนั้น เรายัง ถ้ารักตัวเอง เรา
ต้องยับยั้งการกระทำของเรา

ถ้าเรายับยั้งการกระทำของเรา ทำแต่คุณงามความดี เราเสียสละ นี่ใจเป็นธรรมใจ
ถ้ารักตัวเองผลการขัดแย้งทางโลกจะไม่มี ผลการขัดแย้งนะ เราคุยกันด้วยเหตุด้วยผล ถ้า
เขาไม่ฟังเรา มันก็เรื่องของเขามันเป็นกรรมของสัตว์ สิ่งใดทำลงไปแล้ว มันมีผลทั้งนั้น
การกระทำ ลมพัดเข้ามา อุณหภูมิมันก็เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา การกระทำของคน “ทำดี
ต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว”

ถ้าเขาทำของเขาอย่างนั้น ผลประโยชน์ ผลตอบแทนเขาต้องได้อย่างนั้น มันไม่มี
ความลับในโลก เขาทำของเขาอยู่แล้ว เห็นไหม นี่พูดถึงโลกนะ เราเกิดกับโลก เราต้อง
ใช้เขา แต่เราใช้เขาด้วยความเป็นธรรม

ถ้าใช้ไม่เป็นธรรม เห็นไหม มีความจำเป็น คุณชีวิตเราจำเป็นต้องมีอาหารใช้ไหม
เราต้องมีอากาศหายใจใช้ไหม มีความจำเป็นไหม...มีความจำเป็น! มีความจำเป็นใช้ตาม
ความจำเป็นนะ แต่ถ้าเราไม่กักตุนของเขา เราไม่เอาไรด์เอาเปรียบใครนี่ มันเป็นอำนาจ
วาสนาของเราละ

อนาถบิณฑิกเศรษฐี เป็นเศรษฐีขนาดไหน เวลาทำบุญกุศล เวลาทุกจันเจิญใจ
เขาก็มีวาระของเขา คนเราจะราบรื่นในชีวิตมันหามาที่ไหน

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พราหมณ์นิมนต์ไว้โดยไม่ใส่บาตร ๓
เดือน แม้แต่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ เป็นศาสดา สร้างบุญกุศลมา
มหาศาล คุณดี เวลาคนทำบุญกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นเจ้าของศาสนา นี่
สรรพสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เกิดจากบารมีธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เมื่อวาระของกรรมเก่ามันมา เห็นไหม
พราหมณ์นิมนต์ไว้ แล้วข้าวยากมากแพงลิมใส่บาตร นี่เป็นถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัม
พุทธเจ้า มันยังมีโอกาสอย่างนั้น

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เวลาเทศนาว่าการกับภิกษุนะ เวลาพระเราออก
เผยแผ่ธรรม “ภิกษุทั้งหลาย... ถ้าเธอ โคนโลกธรรมเบียดเบียน มีการดิฉินนินทา เห็นไหม

มีลาภเสียลาภ มียศเสื่อมยศ ถ้าเธอโดนโลกธรรมเบียดเบียนมากน้อยขนาดไหน เธออย่าเสียใจ เธออย่าน้อยเนื้อต่ำใจ เธอให้มองเรา”

เราก็องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไง ไม่มีใครโดนโลกธรรมเสียดสิรุนแรงเท่ากับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทั้ง ๆ ที่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ แต่แรงเสียดสินีนี้เป็นแรงเสียดสีของโลกใจ แรงเสียดสีของโลกธรรม ๘ การดิ้นนินทา เป็นเรื่องของโลกนะ

แต่ใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นพระอรหันต์นะ เป็นศาสนานะ มันรู้เห็นรู้เท่าไร ว่าสิ่งนี้นั้นเป็นเรื่องของโลก ในเมื่อเขามีความปรารถนาอย่างนั้น เขาอิจฉาดาร้อนของเขา

ในลัทธิต่างๆ เดียรถีย์ นิครนถ์นะ เขาไม่ต้องการให้พระพุทธศาสนาเผยแผ่ออกไป เขาก็จ้างคนโน้นมาค่า จ้างคนนี้มาว่า มันมาจากไหนล่ะ มันมาจากเจตนาของเขา ถ้ามาจากเจตนาของเขา เขาจ้างวานกันมา พอจ้างวานกันมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รู้ถึงว่าพวกนี้เห็นแก่ผลประโยชน์ของเขา เขาเห็นผลประโยชน์เล็กน้อย แล้วเขามาเบียดเบียนองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับเมตตาคนะ กลับเห็นแล้วน่าสงสาร มันน่าสงสารว่าเขาสร้างเวรสร้างกรรมของเขา แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเบียดเบียนขนาดไหน แต่มันไปห้ามเขาไม่ได้ ห้ามเขาไม่ได้ ทั้งที่มีฤทธิ์มีเดชนะ

เวลาถึงญาณ นี้พุททธิกิจ ๕ เข้าขึ้นมาจะถึงญาณ จะเอาใครก่อน จะเอาใครก่อน หมายถึงว่า คน ๆ นั้นเขามีความใฝ่ดี คน ๆ นั้นเขามีอำนาจวาสนา คือคนคิดดี คนใฝ่ดี แต่ในเมื่อสังคมของเขา ความครอบงำของกิเลสมันมีอย่างนั้น ไซ้ใหม่ นี้เขาเรียกว่าบารมีธรรม มันมีของเขา แล้วชีวิตเขาสั้น ต้องไปเอาคนนั้นก่อน เวลาไปเอาคนนั้นก็ไม่ใช่ไปเอา ต้องไปปรมาณ

คำว่าปรมาณ คือ ต้องแสดงธรรม ต้องให้เขาเปลี่ยนแปลงความคิดของเขา ถ้าเขาไม่เปลี่ยนแปลงความคิดของเขา เขาจะเป็นความคิดโลก ๆ คือเขาหาคุณงามความดีของทางโลก หาคุณงามความดีทางโลกคือว่า ตระกูลต้องมั่นคง ต้องมีทรัพย์สมบัติ ต้องให้สังคม

ยอมรับนับถือ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์องค์เดียว มีใครรับรู้ด้วย...

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธกิจ ๕ นี้ทั้งวันเลย กิจของพระพุทธรเจ้า ใครรับรู้ด้วย เขารับรู้กับเราไม่ได้หรอก สัตว์เดรัจฉาน มันจะรู้ถึงความเป็นอยู่ของมนุษย์ใหม่ มันก็อยากจะเลียนแบบมนุษย์นั่นแหละ มนุษย์จะรู้ความเป็นอยู่ของเทวดาใหม่ ในเมื่อความเห็นของเขาเป็นโลก เขามีบารมีธรรม เขามีบารมีคือว่า อำนาจวาสนา เขามีโอกาสของเขา

แต่ในเมื่อจิตใจของเราโดนกิเลสครอบงำอยู่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปเทศน์ว่า การ ไปโปรด ไปทรมาน คำว่าทรมาน คุณ สัตว์มัน ไม่รู้ความเป็นอยู่ของมนุษย์ มนุษย์ไม่รู้ความเป็นอยู่ของเทวดา แต่อยากรู้ นะ อยากรู้ความเป็นอยู่ของเทวดา อยากรู้ความเป็นอยู่ของพรหม นี่ก็เหมือนกัน จิตใจที่มันโดนโลกครอบงำอยู่ มันไม่รู้เรื่องธรรมะหรอก! ไม่รู้!!

การเสียดสละ ก็เสียดสละทาน การให้ทานเป็นประสาโลก ๆ แต่การที่จะควักกิเลส จะเอาสิ่งที่มันหมองในหัวใจของตัว มันจะได้อย่างไร เห็นใหม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์อนุปูปพิภพิตา เวลาคนที่ยังไม่พร้อม เห็นใหม่ ให้เสียดสละทาน การเสียดสละทานนี้ได้ผลมาก็ได้สวรรค์ ได้สวรรค์มาแล้วนี่ สวรรค์มันเป็นผลของวิญญูะ มันยังเวียนตายเวียนเกิดอยู่ ให้ถือเนกขัมมะ

พอจิตมันพร้อมแล้ว พอจิตมันพร้อมควรแก่การงาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศน์ว่า “อริยสัจ” อริยสัจคืออะไร คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ทุกข์มันคืออะไร ละ มั่งมีศรีสุข ทุกจนเจริญใจนี้ มันเฉา มันเหงา มันหงอย ในหัวใจ มันมีของมันทั้งนั้น เห็นใหม่ นี่รักตัวเอง

ถ้ารักตัวเองมันจะย้อนกลับมาที่ใจของเรา รักตัวเองจะต้องเอาตัวเองให้รอดก่อน ถ้าเอาตัวเองรอดได้แล้วนะ มันจะเห็น “จากใจดวงหนึ่ง สู่ใจดวงหนึ่ง” ใจทุกดวงใจมัน เป็นเหมือนกันหมด

มันเหมือนธาตุ แร่ธาตุมันธาตุรู้ ธาตุรู้ก็คือธาตุรู้ ธาตุรู้มัน โคนอวิชชาครอบงำอยู่ มันไปตามอำนาจของกิเลส

ดิน น้ำ ลม ไฟ ก็เป็นธาตุอันหนึ่ง เราเข้าใจเรื่องธาตุใหม่ เราเข้าใจเรื่องธาตุใช้ใหม่ ถ้าเราเข้าใจเรื่องธาตุ เราเข้าใจเรื่องดิน น้ำ ลม ไฟได้ แต่เราเข้าใจธาตุ ความเข้าใจธาตุรู้เราใหม่ ธรรมชาติของผู้รู้นี้ เราเข้าใจมันใหม่ ถ้าเราไม่เข้าใจมัน เราจะเปรียบเทียบ ยังไง “จากใจดวงหนึ่ง สู่ใจดวงหนึ่ง” ใจดวงนี้ที่มันเข้าใจของมันแล้ว ถ้ามันเข้าใจของมัน มันถอดมันถอนยังงัย มันมีคุณประโยชน์ยังงัย สิ่งที่ว่ารักตน...รักตนนะ... ตนมีคุณค่าแค่ไหน

นี่คุณ ชีวิตนี้มีการพลัดพรากกันเป็นที่สุด ทุกคนต้องสิ้นชีวิตไป มันต้องตายหมด แล้วชีวิตมีแค่นี้เองหรือ แล้วเกิด ๆ มาจากไหน เวลาตายแล้วตายไปไหน แล้วจิตถ้ามันชำระกิเลสแล้ว มันถอดถอนของมัน

นี่ไง สิ่งนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปทรมาน เวลาโปรดหรือสัตว์ขันธ์สัตว์เนี่ย รื้อสัตว์ขันธ์มันรื้อสัตว์ขันธ์สัตว์ที่นี้ รื้อสัตว์ขันธ์ผู้ข้อง ถ้าไม่มีการประชาสัมพันธ์ ไม่มีการสร้างข้อมูลข่าวสาร คนมันจะไปรวมกันอย่างนั้นได้อย่างไร มันก็ไปจากข้อมูลข่าวสารนี้แหละ นี่เหมือนกัน ในเมื่อหัวใจมันมีพฤติกรรมของมัน แล้วถ้าเราไม่รื้อค้นมันมา เราไม่ตีแผ่ ไม่เอามาวิปัสสนา มันจะรู้จริงได้อย่างไร

ถ้ามันรู้จริงอย่างนี้ คุณ ถ้ารู้จริงขึ้นอย่างนี้ ถ้ามันรักตนเอง เอาตนเองได้เห็นใหม่ สิ่งที่รักตนเองได้ ถ้ามีธรรมเห็นใหม่ ธรรมาธิปไตย ถ้าใจนี้เป็นธรรม สิ่งอย่างนั้นเกิดขึ้นมาได้ ถ้าจะเกิดขึ้นมาก็เกิดขึ้นมาในทางบวก ในทางสิ่งที่ดี ชักนำ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า รื้อสัตว์ขันธ์ พยายามชักนำให้คนทำสิ่งที่ดี เพราะผลตอบสนองมันเป็นเรื่องของความดี ทั้งที่เป็นเรื่องโลก ๆ นะ ทำบุญกุศล เป็นอามิสนี้ ทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว แต่วาระมาถึงเมื่อไหร่ วาระคนมีกรรมเก่ากรรมใหม่

กรรมเก่า คุณ เราทำไว้ กรรมเก่ามามหาศาลเลย แต่ในปัจจุบันนี้ เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วมีปฏิภาณไหวพริบที่ดี ปฏิภาณ คือ อำนาจวาสนาบารมีนะ ปฏิภาณของคน เวลามันเห็นดีเห็นชั่ว มันแยกแยะได้ อะไรผิดอะไรถูก แล้วอะไรควรทำดีอย่างไร มันมีปฏิภาณของมัน

มันเริ่มมาจากมโนกรรม ถ้ามโนกรรมมันทำอย่างนี้ ในแง่บวก ทำคุณงามความดี ความดีก็คือความดี แต่กรรมเก่าละ กรรมเก่า สิ่งที่กรรมเก่ามันมา มันยังกดถ่วงอยู่เห็นไหม

คูสิ เราทำบุญเหมือนกัน บางคนทำแล้วมีความสุขมาก บางคนทำแล้ว อืม! วันนี้ จิตซีดนะ ทำแล้วมัน... เห็นไหม คูใจคน เวลามันฟูขึ้นมา เวลามันแฟบขึ้นมา มันแตกต่างกันอย่างไร นี่สิ่งนี้ กรรมเก่ากรรมใหม่ ฉะนั้นคำว่ากรรมเก่ากรรมใหม่ กรรมเก่ามันมีกรรมเก่า คือ ข้อมูลหลักฐานในหัวใจของเรา มันบีบบีบ มันเบียดเบียนใจเราตลอดเวลา เห็นไหม

แต่เราเชื่อมั่นในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เชื่อมั่นในแก้วสารพัดนึก เราพยายามทำคุณงามความดีของเรา ทำคุณงามความดีของเราละ แล้วมันจะพิสูจน์ได้ ทำดีได้ดีจริงหรือ ทำดี ผลของบุญมันมีจริงหรือ มานั่งภาวนาสี นั่งหลับตานี้ จริงหรือไม่จริง มันรู้กันเอง คนอื่นหลอกกัน หลอกกันไป แต่เราหลอกตัวเองไม่ได้ ความเห็นของเรา หลอกตัวเองไม่ได้

ถ้าจิตสงบมีความสุขอย่างไร แล้วถ้าจิตมันสงบแล้วนี้ มันรู้ถอดถอนไม่ได้ เวลามันเสื่อมไป มันจะเสียดายแค่ไหน มันจะวังตะครุบขึ้นมา อยากให้กลับฟื้นคืนมา มันกลับขึ้นมาได้อย่างไร และถ้ามันยืนตัวของมันได้ และถ้ามันวิปัสสนา ปัญญาที่เกิดขึ้นจากวิปัสสนาญาณ มันเป็นอย่างไร ปัญญาที่มันรู้ถอดถอนนะ มันไม่เป็นที่ตะครุบเงา กันอย่างนี้หรือ

สิ่งนี้เป็นเรื่องโลก ๆ ใด เราอยู่กับโลกนะ เราเกิดมาเป็นโลก เราปฏิเสธโลกไม่ได้ หรือ สิ่งที่มีชีวิต เราไม่ได้ปฏิเสธสิ่งที่ชีวิตนะ เราไม่ได้ปฏิเสธเรื่องชีวิตของเรา “ชีวิตนี้เป็นอริยทรัพย์” ทรัพย์ของมนุษย์ กว่าจะได้คืออริยทรัพย์มานี้ ประเสริฐมาก ประเสริฐมาก เพียงแต่ว่าประเสริฐแล้วนี้ เราทำอะไรต่อไปไหม มันเรื่องของโลกใช้ไหม

ถ้าเรื่องของธรรมนะ คูสิ เวลาใจมันเป็นธรรมขึ้นมา มันมาจากไหน โลกธรรม มนุษย์คนเดียวนี้แหละ มันแบ่งไปถึง ๘ คน เห็นไหม มนุษย์ ๘ จำพวก โสคาปัตติมรรค โสคาปัตติผล สกิทาคามิมรรค สกิทาคามิผล มนุษย์! สิ่งที่เป็นมนุษย์มันแตกต่างกัน ใจที่มันแตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างไร มันเห็นของมันนะ นี่ธรรม...

ถ้าเรื่องของโลก สังคมที่มันปั่นป่วน เพราะเรื่องผลประโยชน์ล้วน ๆ เลย ผลประโยชน์ของใครเท่านั้น ผลประโยชน์ของใคร ความเห็นของใคร ได้มากได้น้อย ผลประโยชน์ทั้งหมดเลย

แล้วถ้าพูดถึงผลประโยชน์ของชีวิตละ ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า “อตุตา หิ อตุตโน นาโถ คนเป็นที่พึ่งแห่งตน” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เอาตัวเองรอดได้ก่อน แล้วก็พยายามชักนำสิ่งต่าง ๆ ชักนำขึ้นมาเพื่อประโยชน์กับตัวเอง ทุกคนเป็นคนดีหมด ทุกคนมีสามัญสำนึกหมด สิ่งที่เสียสละ เราเสียสละถึงที่สุด

เขาเป็นผลประโยชน์ที่จะหาใส่ตนกัน เรายับยั้งเขาไม่ได้ มันก็เป็นเรื่องเวรเรื่องกรรมของเขา เรื่องเวรเรื่องกรรมของเขานะ “อุเบกขา” เราวางของเราแต่สมบัติเราก็ดูแลนะ วางของเราเราก็รักษาชีวิตเรานะ ไม่ใช่วางของเรา แล้วก็นั่งให้เขาฆ่าทิ้งนะ เราวางของเรา อุเบกขา แต่ชีวิตเรา เราก็รักษาของเรา เพื่อประโยชน์ของเรา

นี่ประโยชน์ของตน ธรรมะ! ธรรมะนะ! เราอยู่กับโลก มันเหมือนกับคนเรามี ๒ บท บทหนึ่งคือบทกับโลก อยู่กับโลกเขานี้ แต่อีกบทหนึ่ง เรามีสัจจะ มีความจริงของเรา ยืนหลักนี้ให้ได้ ทุกคนต้องพลัดพราก ชีวิตนี้พลัดพรากในที่สุด แต่ขณะพลัดพราก เรามีจุดยืน เรามีอีกบทหนึ่งที่รองรับเราไป

แต่ถ้าเราอยู่กับโลก มีบทเดียว เวลาถึงที่สุด เวลาตาย โลกก็ทิ้งไว้ แต่ไม่มีธรรม ไม่มีคุณงามความดีรองรับจิตใจนี้ไป เลือกเอานะ... เลือกเอา... ผลประโยชน์ของเรา ผลประโยชน์ของใคร ผลประโยชน์ของโลก ผลประโยชน์ของชีวิตเราเราทำของเราเพื่อประโยชน์เราเอง